

до

Г-Н АЛИОСМАН ИМАМОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО

ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ

№ кип 453-01-18/07.05.2014 г.

МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА
София 1000, ул. "Славянска" №8
Регистрационен индекс и дата
02-00-65/24.06.2014

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № КИП - 453-01-18
дата 25.06.2014 г.

относно: Проект на Закон за Комисията за защита на конкуренцията и потребителите

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИМАМОВ,

Във връзка с предстоящото обсъждане на внесения в Народното събрание Законопроект за Комисията за защита на конкуренцията и потребителите, № 453-01-18, внесен от г-н Йордан Цонев на 29 април 2014 г., Министерство на икономиката и енергетиката и Министерство на финансите изразяват следното становище:

I. Безспорен е фактът, че политиката за защита на потребителите и политиката за защита на конкуренцията имат отношение към различни секторни политики. В този смисъл е добре да има единен орган или институция, отговарящ за прилагане на законодателството за защита на потребителите и на конкуренцията.

Повишаването на конкурентоспособността чрез отворени пазари и инвестиции в частния сектор вече необратимо е свързано със засилена грижа за защита на правата на потребителите. За целта е необходима координация на политиките, което в България най-добре може да се реализира чрез създаването на единна Комисия за защита на конкуренцията и потребителите. Институционализираното провеждане на двете политики в едно административно тяло ще елиминира проблемите, свързани с междуведомствената комуникация и процедури на съгласуване, което в крайна сметка ще намали сроковете за производство и ще повиши ефективността на прилагане на правната рамка в двете области.

Правото на Европейския съюз не съдържа разпоредби относно институционалната структура, необходима за провеждане на политиката за защита на потребителите.

Считаме за съвсем естествено двете страни на пазара /активната – конкурентното право/ и пасивната /защитата на потребителите/ да бъдат в компетенциите на едно независимо ведомство.

Смятаме, че е добре в предложения Законопроект да бъде обеспечена възможността за решаване на потребителски спорове и за обещяване на потребителите чрез извънсъдебни способи.

Към Министерството на икономиката и енергетиката и към Комисията за защита на потребителите са изградени помирителни комисии за извънсъдебно решаване на потребителски спорове, които функционират от 1999 г. Проектът на ЗИД на Закон за защита на потребителите, който в момента е в Народното събрание предвижда създаването към Комисията за защита на потребителите на секторни помирителни комисии в областта на енергетиката, превоза на пътници, финансовия сектор и телекомуникациите. Осъществяването на функцията за обезпечаване на извънсъдебни способи за решаване на потребителски спорове следва да бъде предвидено и в настоящия Законопроект. В тази връзка предлагаме в § 9 от Преходните и Заключителни разпоредби на Законопроекта да се предвиди изменение на чл. 182 от Закона за защита на потребителите и да се посочи, че председателят на Комисията за защита на конкуренцията и потребителите създава помирителни комисии и определя със заповед седалището и района на действие на тези комисии.

В допълнение, предприемането на посочените в проекта на Закон стъпки ще обедини ресурси, познания и административен капацитет в един независим регулатор, който не само ще бъде много по-бърз и компетентен в производството, но и в бъдеще може да бъде и ценен партньор на държавната администрация, в частност и на Министерството на икономиката и енергетиката, при провеждането на реформи за намаляване на административната тежест върху бизнеса.

МИЕ и сега при провеждането на политиките за защита на потребителите отчита, че степента на информираност на българските граждани все още е нездадоволителна. Считаме, че провеждането на политиките ще позволи разгръщането на по-ефективна информационна кампания, която да запознае в пълнота, както потребителите, така и бизнеса с техните права и административно-процесуален ред.

Считаме, че новосъздаденият орган би могъл да бъде естествен регулатор в отношенията между държавата, бизнеса и потребителите, с което изразяваме своята подкрепа за мотивите към проект на Закон за Комисията за защита на конкуренцията и

потребителите. Независимо от това отбелязваме, че би било добре мотивите да се доразвият в частта относно финансовото въздействие на Законопроекта (оценка за оптимизацията на дейността на двете структури и ресурсното осигуряване на решението за бъдещо развитие на новия независим регуляторен орган).

II. Предлагаме отделни разпоредби на Законопроекта да бъдат прецизирани с цел постигане на синхронизиране на уредбата, касаеща бюджетните аспекти на устройството и дейността на комисията, със Закона за публичните финанси:

1. Разпоредбата на чл. 2, ал. 2 да придобие следната редакция (в съответствие с чл. 11, ал. 1 от Закона за публичните финанси):

„(2) Комисията е независим специализиран държавен орган на бюджетна издръжка. Председателят на комисията е първостепенен разпоредител с бюджет. Комисията е юридическо лице със седалище София и с регионални звена на територията на страната.“

2. В чл. 15, ал. 1, т. 18 да се добави и Закона за защита на потребителите.

3. Разпоредбата на чл. 16, ал. 1, т. 7 да придобие следната редакция (в съответствие с чл. 11, ал. 3 от Закона за публичните финанси):

„7. съставя, изпълнява и отчита бюджета на комисията;“

4. Разпоредбата на чл. 26, ал. 1 да придобие следната редакция:

„(1) Бюджетът на комисията е част от държавния бюджет и се съставя, изпълнява и отчита по реда на Закона за публичните финанси.“

5. В чл. 26, ал. 2, т. 4 предлагаме да отпадне.

6. Основаният текст на чл. 26, ал. 3 да придобие следната редакция:

„(3) По бюджета на комисията се предвиждат средства и за:“

7. Разпоредбата на § 3, ал. 3 от Преходните и заключителните разпоредби следва да придобие следната редакция:

„(3) Възлага на Министерския съвет в срок до ... да утвърди бюджета, в т.ч. и показателите по чл. 86, ал. 2, т. 5 и 6 и ал. 4 от Закона за публичните финанси, на

комисията за 2014 г. и да одобри съответните промени по бюджета на Министерството на икономиката и енергетиката за 2014 г.“

8. Разпоредбата на § 3, ал. 4 от Преходните и заключителните разпоредби да придобие следната редакция:

„(4) Министърът на финансите извършва произтичащите от този закон промени по съответните бюджети за 2014 г.“

III. Технически бележки:

1. В § 7, разпоредбата на чл. 118, ал. 1, т. 8 от Кодекса за застраховането визира Комисията за защита на конкуренцията, а не на Комисията за защита на потребителите.

2. В § 9, т. 3 думите „Министерството на икономиката, енергетиката и туризма“ следва да се заменят с „Министерство на икономиката и енергетиката“.

С уважение,

ДРАГОМИР СТОИНЕВ
Министър на икономиката
и енергетиката

Петър Чобанов

Министър на финансите

АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ

1527 София, ул. Тракия №15
тел./факс: (02) 963 37 52, 963 37 56
e-mail: bica@bica-bg.org
www.bica-bg.org

Изх. № 497/20.05.2014 г.

до
г-н АЛИОСМАН ИМАМОВ
ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 42-ТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ И
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И
ТУРИЗЪМ КЪМ 42-ТО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ

ОТНОСНО: Становище на Асоциация на индустриския капитал в България по законопроекта за Комисия за защита на конкуренцията и на потребителите, внесен от Йордан Цонев

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИМАМОВ,

Асоциацията на индустриския капитал в България (АИКБ) се запозна със законопроекта за закриване на Комисията за защита на конкуренцията и на Комисията за защита на потребителите и съответното създаване на нова институция – Комисия за защита на конкуренцията и на потребителите (КЗКП).

Ние приемаме по принцип предложенията законопроект, дотолкова доколкото разглеждаме създаването на новата Комисия за защита на конкуренцията и на потребителите (КЗКП) като своеобразно рестартиране на дейността по защита на конкуренцията и на интересите на потребителите в България. Действително практиката в досегашната КЗК по никакъв начин не би могла да бъде окачествена като удовлетворителна, нито пък бихме могли да се похвалим със защита на конкуренцията, която да е довела до създаване на реална свобода на конкуренцията в съществуващата бизнес среда. Още по-малко може да се изрази удовлетвореност от работата на досегашната Комисия за защита на конкуренцията (КЗК) по случаите с възнизи спорове около конкурентите на обществени поръчки, които бяха прехвърлени преди време в нейната юрисдикция.

Ние изразяваме надежда, че на първо място сред мотивите за приемане на такава мащабна промяна в институционалната инфраструктура на защитата на конкуренцията и на защитата на потребителите, стои желанието за започване на чисто, за ново начало на тези дейности, които до този момент не блестяха нито с ефективност, нито с прозрачност, нито останаха запазени от съмнения в лобизъм или в обслужване на политически поръчки.

В този смисъл, ние бихме желали в мотивите за внасяне на разглеждания законопроект да бъде изрично отразено, че предприетите законодателни стъпки целят раздяла с досегашните лоши практики в сферата на защитата на конкуренцията.

В представените ни мотиви в момента изцяло доминира проблемът за защитата на потребителите – нейното засилване и институционално укрепване. Ние не подценяваме по какъвто и да е начин значимостта на фундаментален проблем като защитата на потребителите. Защитата на потребителите е пряко свързана с някои аспекти на въпроса за извеждането на икономиката на светло, което е многократно деклариран основен приоритет на АИКБ.

Но въпреки това смятаме, че едни от най-лошите практики и прецеденти при формирането на бизнес средата в България, произтичат от неефективната работа на Комисията за защита на конкуренцията и от преднамерения хаос и противоречия, които царят в тази сфера. Затова поставяме ударение върху необходимостта да се реформира институционалната инфраструктура на дейността по защита на конкуренцията в Република България и върху резонността това да бъде отразено в мотивите към представения ни законопроект.

Относно персоналните изисквания към членовете на новата КЗКП.

АИКБ приема по принцип станалата вече стандартна формулировка, ръководството на подобни органи да се заема от юристи или от икономисти. Ние обаче не сме до край убедени, че ВСИЧКИ членове на новата КЗКП трябва да бъдат юристи или икономисти. Никъде не са представени рационални аргументи, защо хора с друга висока квалификация да не могат да бъдат членове на Комисията.

Това в особена степен се отнася до компонентата на КЗКП, занимаваща се със защитата на потребителите. Това е сфера, в която не може изобщо да се твърди, че юристите и икономистите имат цялостен поглед върху нещата. Разбира се, очакваме отговора, че към Комисията ще бъдат назначавани, а и канени допълнително експерти, които имат необходимата специална подготовка във всички сфери на потреблението – от хранителните стоки до електродомакинските уреди и електрониката. Този отговор обаче няма да обясни с какво хомогенният състав на комисията само от юристи и икономисти би бил по-добър от състав, в който има и хора с други специалности. Риторичен въпрос е с какво би попречил на работата на бъдещата КЗКП специалист с широки познания в областта на хранителните стоки или специалист в областта на електроснабдяването?

Относно процедурата по избора на Председател на новата КЗКП.

Основен въпрос при конструирането на състава на подобен орган като КЗКП, който претендира да е НЕЗАВИСИМ държавен орган, е избягването на партизанщина и „квотност“ при избора му. АИКБ приема по принцип постановката за избор на членовете на Комисията от Народното събрание. **Ние обаче смятаме, че си заслужава да се обсъди въпросът за избор на Председател на Комисията с квалифицирано мнозинство (примерно 75 на сто от народните представители).**

На народните представители това може да изглежда като допълнително процедурно затруднение, но ние смятаме, че въвеждането на подобна практика би било много сериозна стъпка в посока на завоюване на общественото доверие. В противен случай отново и не без основание всеки би могъл да твърди (поради личното си убеждение или спекултивно-злонамерено), че изборът на председател е избор на управляващото мнозинство. Вместо това може да се даде пример за постигане на широко съгласие в Народното събрание по въпрос, който е от фундаментално значение за подобряването на бизнес средата в страната.

Относно откритите заседания на КЗКП.

АИКБ не възразява срещу разделянето на заседанията на Комисията на закрити и открити. Очевидно съществува подобна необходимост, но би трябвало да се предприемат и някои допълнителни мерки за увеличаване на публичността и от там – на общата прозрачност на процеса на взимане на решения. Тук е мястото да се отбележи, че предвиденото в чл. 10 от този законопроект за постигане на прозрачност на работата на КЗКП е недостатъчно.

В този смисъл АИКБ предлага да се закрепи по законодателен път изискването откритите заседания на КЗКП да се излъзват пряко в реално време в интернет (да се прави така нареченият „стрийминг“ на събитието он-лайн).

Последното не би трябвало да доведе до някакви особени допълнителни разходи, но излъчването на откритите заседания и поддържането на архив от видео записите им он-лайн, би трябвало да допринесе сериозно за „опрозрачняването“ на дейността на Комисията. То би се превърнало в прецедент за въвеждане на подобна добра практика и в други подобни органи като примерно ДКЕВР.

По въпроса за конфликта на интереси на членовете на КЗКП.

АИКБ смята, че е необходимо по-детайлно формулиране на начина, по който Комисията процедира за избягването на конфликти на интереси.

По въпроса за бюджета на новата КЗКП.

Странно впечатление в предоставения ни законопроект прави фактът, че субсидията от централния бюджет, която логично би трябвало да бъде основният приходоизточник на Комисията, е поставена на четвърто място в списъка на източниците, от които постъпват приходи в чл. 26, ал. (2). Субсидията от централния бюджет е поставена след имуществените санкции и глоби по влезли в сила решения на Комисията и след имуществените санкции и глоби по влезли в сила наказателни постановления по Закона за защита на потребителите. Подобен подход говори за вкоренения навик да се смята, че подобни органи като новата КЗКП могат да се издържат от имуществени санкции и глоби.

Този подход е порочен и създава неприятното усещане за стремеж към самоцелно санкциониране и глобяване. Подобен подход е неприемлив, особено ако предвидените в алинея (1) на същия член приходи от „такси и разноски по Закона за защита на конкуренцията, Закона за обществените поръчки и Закона за концесиите“ са изчислени правилно и адекватно на реалните разходи за осъществяването на съответните административни услуги и процедури.

Във връзка с изложеното по-горе, предлагаме преподреждане на приходоизточниците в чл. 26, ал. (2) от предложения законопроект. На някой това предложение може да се види крайно формално, но според нас то има определено символно значение.

Относно административно-наказателните разпоредби и размера на санкциите и глобите.

АИКБ смята, че определените интервали, в които да се движи размерът на санкциите и глобите, са общо адекватни, но е необходимо по-прецизно „диверсифициране“ на размера на санкциите в „междинни случаи“. В противен случай се създават възможности за доста свободно тълкуване на размера на имуществената санкция в доста широк интервал. Възможността от вариране в доста широк интервал създава и изкушения за злоупотреби от типа на рекетиране на провинилите се и искане на подкупи за прилагане на минималните нива на санкциониране.

Би трябвало ако не в закона, то с подзаконов нормативен акт, който да се приеме за кратък срок след приемането на закона, да се създаде скала на размера на санкциите в зависимост от тежестта на извършените нарушения, в зависимост от наличието на рецидив и прочее.

Заключение:

Асоциацията на индустриския капитал в България (АИКБ) приема по принцип представения ни законопроект за създаване на нова Комисия за защита на конкуренцията и потребителите (КЗКП). Ниеискаме да вярваме, че с този законопроект се прави опит за рестартиране и развитие в правилна посока на дейността по защита на конкуренцията като основен фактор в подобряването на бизнес средата и на защитата на интересите на потребителите като фундаментално право на граждани.

Едновременно с това ние представяме своите забележки и предложения за промени, допълнения и подобрения, които смятаме за достатъчно съществени, за да бъдат отразени в окончателната редакция на законопроекта.

С УВАЖЕНИЕ,

ВАСИЛ ВЕЛЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА
АСОЦИАЦИЯ НА
ИНДУСТРИАЛНИЯ
КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ

КОНФЕДЕРАЦИЯ
НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ
И ИНДУСТРИАЛЦИТЕ
В БЪЛГАРИЯ

ГЛАСЪТ НА БЪЛГАРСКИЯ БИЗНЕС

Изх. № 404-00-404
София, 31.05.2014 год.

Г-Н АЛИОСМАН ИМАМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ИКОНОМИЧЕСКА
ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ
КЪМ НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

ОТНОСНО: Законопроект за Комисията за защита на конкуренцията и потребителите, № 454-01-48, внесен от Йордан Цонев на 29 април 2014 год.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИМАМОВ,

Конфедерацията на работодателите и индустрисалците в България след като съгласува с фирмите членове на организацията предоставения ни за становище законопроект изразява следната принципна позиция:

Според изразеното мнение на членове на КРИБ представения законопроект има следните положителни аспекти:

- Подобно обединение на комисиите за защита на конкуренцията и за защита потребителите е с оглед трайните тенденции в Европа – в някои от най-развитите или най-бързо развиващи се държави в ЕС обединяването на двете комисии вече е факт, а и все повече други държави се насочват към това разрешение на проблема
- Евентуално сливане и извеждането на статута на Комисията за защита на потребителите на по-високо ниво – от административен орган в независим регулатор – ще има позитивен ефект в посока защита правата на потребителите, като гарантира качеството на оказвания контрол и независимостта му от изпълнителната власт

- Ще бъдат дадени недвусмислени сигнали към бизнеса, че защитата на потребителските права чрез осигуряване на лоялна конкуренция ще е приоритет за държавата
- Всеки проблем ще се изследва по-цялостно и взаимосвързано – едновременно в двата му аспекта – относно правилата на честната конкуренция и относно нарушаването на правата на потребителите
- Ще бъде избегнато дублирането и преливането на действията на КЗК и КЗП, каквото е налице в момента
- След обединяването се очаква да се съкрати администрацията и да се спестят бюджетни средства

Наред с това законопроектът не дава отговор на следните въпроси:

- Как ще се гарантира, че обединението няма да бъде формално и различните подструктури на новата Комисия за защита на конкуренцията и потребителите ще постигнат целите на закона и ще съумеят да осигурят цялостно и задълбочено решаване на проблемите и в аспекта гарантиране правата на потребителите, и в аспекта на създаване на лоялна и конкурентна бизнес среда, и в аспекта осигуряване на законосъобразност и прозрачност при обществените поръчки
- Как ще се гарантират обективността, независимостта и лоялността във всяко едно от трите направления на Комисията – защита на конкуренцията, защита на потребителите и обществени поръчки и концесии – и на членовете ѝ, след като всяка от тези подструктури е призвана да защитава различни интереси – на бизнеса, на гражданите-потребители, на държавата
- Действително ли подобна мегаструктура ще бъде по-икономична и ще спести бюджетни разходи, особено след като предвижда да бъде разширен управленският състав с едно общо ръководство – председател и членове на КЗКП – и отделно заместник-председатели, а и сега съществуващите звена на КЗП в страната ще трябва да се доразширят, за да обхванат и другите функции на комисията
- Какво ще бъде качеството на работа на Комисията, при условие, че за комплексно решаване на проблемите се предполага, а и е задължително, да се изисква висока квалификация и познания на всеки служител от тази структура и в областта на конкуренцията и в областта на защита на потребителите
- Как тази структура ще се свърже с предписаната и изисквана в близко бъдеще от ЕК фигура на финансовия омбудсман

Като заключение считаме, че идеята и подходът за създаване на един общ регуляторен орган в областта на три толкова съществени за икономиката и социалния живот направления е приемлив, но изисква по-задълбочена подготовка, по-подробно и неформално нормативно законово уреждане, с повече гаранции за осъществяване на поставените цели.

Декларираната в законопроекта цел „в качеството си на независим регулятор, новосъздаденият орган да е естествен балансър в отношенията между държавата, бизнеса и потребителите“ би могла да се постигне само след обстойни анализи на

стоящите сега в обсъжданите области проблеми, конкретно проучване на най-напредничавите европейски практики и детайлно разписване в закона на функциите, задълженията и отговорностите на новата структа на всичките й нива.

Λ

}